

обліку поточної і підсумкової успішності, що видається деканатом.

Таким чином, досвід індивідуалізації навчання дозволяє зробити висновок про його позитивну роль в підвищенні рівня освоєння навчальної дисципліни, рівня комп'ютерної грамотності і загальної успішності студентів.

Л. Р. Тимофеева, старш. викл.,
кафедра конституційного та адміністративного права

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДІВ АКТИВІЗАЦІЇ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

«Ефективний лектор сполучить майстерність ученого, письменника, режисера, артиста, шоумена і вчителя» (Вілберт Дж. Маккічі).

Система викладання, орієнтована на засвоєння знань студентами, має важливе значення для ефективності навчального процесу і впливає на вибір конкретних засобів навчально-пізнавальної діяльності та застосування їх на практиці. Це можуть бути вербальні сигнали чи, наприклад, голосові модуляції, заплановані паузи, жарти; візуальні — використання слайдів, реальних предметів і жестів; сенсорні, наприклад, коли педагог рухається по кімнаті і, не перериваючи лекції чи семінару, безпосередньо контактує зі студентами шляхом впливу в час навчання.

Активізують діяльність студентів паузи, вербальні (задали питання) і візуальні (перевірка сприйняття шляхом спостереження за виразом облич і жестів студентів).

Доцільно включати в лекцію ідеї і приклади, з якими студенти вже знайомі. Краща лекція та, яка встановлює взаємозв'язок з відомим матеріалом і досліджуваним матеріалом. Включається асоціативне запам'ятовування при встановленні зв'язку з попередніми та наступними темами.

Пропонується залучати студентів до будь-якого етапу управління процесом навчання, оскільки прийом делегування функцій стимулює мотивацію навчання і впливає на формування як особистісних якостей студента, так і фахових знань. Можливі такі прийоми: договір з аудиторією, гра, конкурс, змагання, сумісне планування навчання (відбір змісту; форм та методів навчання, контроль, взаємоперевірка, взаєморецензування, взаємовикладання — «метод змінних пар»), індивідуальний вибір завдань, са-

моперевірка, мікрвикладання (індивідуальне та в підгрупах). Зокрема питання президентської влади є предметом дослідження різних галузей суспільних наук, а звідси різні наголоси в його змістовній характеристиці. При викладанні курсів конституційного та адміністративного права для глибшого засвоєння матеріалу доцільно розмежовувати конституційно-правові і адміністративно-правові норми, які визначають форми діяльності Президента України. Визначення загального і особливого, позитивів і негативів повноважень глави держави за політичною реформою, яка вступила в дію з 1 січня 2006 р., дозволяє стимулювати дослідження та критичне мислення учнів.

Представлену проблему можливо сформулювати, як індивідуальне завдання для студентів, що надасть практичну можливість для критичного мислення.

Відомо, якщо студент зацікавлений темою заняття, то думка працює чітко, ясно. Важлива і цікава діяльність приємна, викликає позитивні емоції. Ефектна цитата чи цікава розповідь, пов'язана з темою заняття і обіцянка її завершити на наступному занятті залишить гарне враження у слухачів.

Результат навчання також залежить від взаємодії та співпраці його суб'єктів — викладачів та студентів. Однак, слід враховувати, що при наявності високого ступеню мотивації у студента формується мета і його навчання стає активним, незалежним від викладача, переходить у самостійну цілеспрямовану діяльність.

*Л. В. Тимочко, викл.,
кафедра української мови та літератури*

ПРО ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЮ ПОЧАТКОВИХ ПРЕДМЕТНИХ КУРСІВ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-СЛУХАЧІВ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

На відділенні довузівської підготовки для іноземних студентів до курсів з різних дисциплін доцільно вводити початкові предметні курси, які вивчаються в аспекті спеціальної лексики.

Після проходження початкового фонетичного курсу, перед введенням базових предметів (математика, економічна географія, інформатика, основи економіки), потрібно передбачити опрацю-